

TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE MENSUBİYET BİLDİREN “-GİL” EKI ÜZERİNE*

*Ahmet Demirtaş***

Ekler, Türkçenin işleyişini sağlayan, Türkçenin temel taşı niteliğindeki dil unsurlarıdır. Ekler bakımından zengin bir dil olan Türkçede eklerin yapısı ve işlevleri üzerinde çok fazla durulmamıştır. Türk Gramerinin Sorunları toplantısında Zeynep Korkmaz bu durumu özellikle vurgular: “Gramerimizde üzerinde en az durulan, pek az işlenen konulardan biri ve belki de en başta geleni yapım ekleridir. Oysa, yapım ekleri bir dilin sözlük malzemesini, kelime hazinesini oluşturan ve dilin zenginleşmesine en kestirme yoldan hizmet eden en önemli üretim araçlarıdır. Bir dilin can damarlarıdır.” (TGS, 1999: 317).

Türkçe yapı bakımından eklemeli bir dildir. Bu yüzden Türkçede yapım eklerinin önemli bir yeri vardır. Bu yapım ekleri içerisinde ev ve aile ismi yapan, mensubiyet bildiren “-gil” eki, hem yapısı hem de işlevleri yönünden dikkat çekici bir ektir. Bu ek, ünlü ve ünsüz uyumlarına uymadan yalnızca “-gil” şekliyle kullanılmaktadır. Uyum dışı biçimiyle dikkat çeken ve kullanımı sonradan yaygınlaşmış olan bu ekin yapısı ve işlevleri hakkında gramer kitaplarında yeterli bir bilgi bulunmamaktadır. Biz bu yazımızda “-gil” ekinin yapısı ve işlevleri üzerinde duracağız.

1. “-gil” Eki

Konuşma dilinde ve halk ağızlarında çok kullanılan bu ek, ünlü ve ünsüz uyumlarına girmeden şahıs, akrabalık ve unvan adlarından sonra ge-

* Bu yazıyı yazarken büyük yardımlarını gördüğüm sayın H. Ömer Karpuz, Leyla Karahan, Musa Duman, Marcel Erdal, Efrasiyap Gemalmaz, Ahmet Günşen, Necati Çelik ve Mehmet Dursun Erdem’e teşekkür ederim.

** Yard. Doç. Dr. Ahmet Demirtaş, Gazi Antep Üniversitesi, Muallim Rifat Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü.

lerek o şahıs ve akrabaların mensuplarını gösteren aile adları yapar (KORKMAZ, 2003: 47).

Hamza Zülfikar bu ekin, biyolojide ortak karakterlerinden dolayı bir araya getirilmiş cinslerin topluluğu olarak bilinen aile (familya, fasile) kelimesini karşılamak üzere kullanılageldiğini belirtir ve “İsimden isim yapar. Halk ağzından alınmış olan bu biçim bir ek gibi değerlendirilmiştir. Bu eke getirilen çoğul eki de uyuma aykırı olan ‘-gil’ hecesine uymuştur.” der (ZÜLFİKAR, 1991: 90).

Tahsin Banguoğlu Türkçenin Grameri’nde “-ler Adları” başlığı altında bu konuda şunları dile getirir:

“Anadolu ağızlarında yaşayan *gil* takısı *-ler* gibi aile topluluk adları yapmakta yeterlidir. (*Osman-gil*, *Tuzcu-gil*, *Halâm-gil*). Ancak bu aynı anlatımda *-ler* ile uzatılmış olarak da kullanılır (*Tuzcu-giller*, *Ablam-giller*, *Dünürüm-giller*). *-gil* ve *-giller* ek halinde yeni soyadlarında ve terimlerde kullanılmıştır.” (BANGUOĞLU, 1974: 189).

Muharrem Ergin ise Türk Dil Bilgisi kitabında isimden isim yapım ekleri içerisinde yer verdiği bu ek için “-gıl, -gil, -göl, -göl, -kıl, -kil, -kül, -kül” başlığı altında şu bilgileri verir:

“İşlek olmayan bir ektir. İlgi ifade eder. *kır-kıl*, *iç-kil*, *dört-gül* «dört köşeli» misallerinde bu ek vardır.

Bu ekin *-gil* şekli bugün bilhassa ağızlarda çok işlek durumdadır. Her türlü şahıs, akrabalık, unvan isminden âile ve ev ismi yapmak için geniş ölçüde kullanılır: *Ali-gil*, *Yaşar-gil*, *Hasan-gil*, *Oğuz-gil*, *Orhan-gil*, *Paşa-gil*, *kaymakam-gil* misallerinde olduğu gibi.¹ Akrabalık isimlerinin umumiyetle iyelik şekillerine getirilir: *dayı-m-gil*, *ana-n-gil*, (*ana-ñ-gil*), *hala-sı-gil* gibi. Bu şekilde çekim eki gibi iyelik eklerinden sonra gelmesi ekin çok işlek olmasından doğan bir hususiyetidir. Edebî dilde de bir çok defa bu ek görülmekle beraber son zamanlarda bunun yerine âile ve ev ifadesi için umumiyetle çokluk eki kullanılmaktadır: *Perihan-lar*, *Bekir-ler*, *yüzbaşı-lar*, *dayı-m-lar* misallerinde olduğu gibi. Misallerde de görülüyor ki âile ve ev ifade eden bu *-gil* eki vokal ve konsonant uyumlarına uymadan tek şekilli olarak kullanılmaktadır” (ERGİN, 2004: 178).

Clauson, “-gıl/-gil” eki hakkında, “üçgil” örneğini vererek sayılara eklenen bir ek olduğunu, ayrıca “başgil, targıl, kırgıl, yipgil, yalgıl” örnek-

¹ Özellikle Türkiye ağızlarında bu ekin örnekleri oldukça boldur. Bk. Ercilasun 1983:73, Gülseren 2000:54, Demir 2001:67, Eren 1997:28, Sağır 1995:129, Buran 1997:35, Günşen 2000:95, Erdem 2001(“ahmetgil” vb. 14/143).

lerini vererek biçim ve renkle ilgili isim ve sıfat yapan bir ek olduğunu söyler (CLAUSON, 1972: XLII).

Muharrem Ergin'in verdiği *iç-kil* örneğiyle birlikte *kır-gil* kelimesinin de eski ve başka bir fiilden isim türetme eki ile yapıldığını belirten Zeynep Korkmaz, “-gıl / -gil” ekinin *üçgül*, *törtgil* örneklerinde olduğu gibi isimden isim türeten ve “beraberlik, bir arada bulunma, mensuplarını gösterme” görevleri yüklenmiş olan bir ek olduğunu söyler (KORKMAZ, 1995a: 136). “-gil” ekinin “-il” ekinden türediği yönündeki görüşleri (EDİSKUN, 1967: 264 ve BANGUOĞLU, 1974: 177) ise gerçeğe bağdaşmayan bir yargı olarak kabul eder (KORKMAZ, 1995b: 143).

“-gil” ekinin eklendiği kelimeye mensubiyet, aitlik, beraberlik ve bir arada bulunma anlamları vermesi, bu ekin “-ki” aitlik eki ve “-l” isimden isim yapım eki ile birleşerek kalıplaşmış bir ek olduğu izlenimini vermektedir. Ancak bu ekin bir kelimenin ekleşmesi suretiyle oluşması ihtimali kanaatimizce daha kuvvetlidir.

2. “-gil” Ekinin Yapısı ve İşlevi

“-ki” aitlik eki Eski Türkçe döneminde “-kı/-ki” biçiminde bulunmaktadır:

içreki (Kül Tigin Abidesi, güney yüzü, on ikinci satır), balıkdağı (Kül Tigin Abidesi, doğu yüzü, on ikinci satır) (ERGİN, 2004b: 6, 12).

tegmezkenki, arakı 124b/6-7 (ÖZÖNDER, 1998: 63)

Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde ve Anadolu ağızlarında bu ekin dil uyumuna girmiş sedalı biçimlerinin örnekleri görülmektedir:

soñrağı 62b/1, evvelki 62b/1 (ÖZKAN, 1993: 212)

başdağı 40b/12, kışedeki 173a/3 (ÖNLER, 1990: 49, 190)

eviñdeki, goynuñdaki (CAFEROĞLU, 1995: 133, 140)

onunñu, çocu:nñu, adamınñı (GEMALMAZ, 1995: 235)

Türkiye Türkçesi yazı dilinde ise bu ek, tek şekilli olarak uyum dışı kullanılmaktadır.

“Bu ek isimlerden temsil ve vasıf isimleri, yani, zamir ve sıfat olarak kullanılan isimler yapar. Başlıca fonksiyonu, içinde bulunma, bağlılık ve âitlik ifâde etmektir. Bir nesneyi bağlı ve âit olduğu başka bir nesneye göre veya zaman ve mekan içindeki yerine işaret etmek suretiyle belirtir.” (ERGİN, 2004: 161).

Yalnızca ses uyumu açısından değil işlevsel açıdan da bu ek, özel bir kullanılışa sahip eklerden birisidir. Yapım ekleri sadece kelime kök ve gövdelerine getirilip, bu kök ve gövdelerin çekimli şekillerine yapım eki getirilemezken “-ki” eki, isim kök ve gövdelerine doğrudan doğruya eklendiği gibi onların -da,-de, -ta, -te ve -ın, -in, -un, -ün, -nın, -nin, -nun, -nün eki almış çekimli şekilleri ile de birleşmektedir (ERGİN, 2004: 161-162).

“-ki” ekinin bu özel durumu sebebiyle Muharrem Ergin “-ki” ekine, hem yapım ekleri hem de çekim ekleri içerisinde yer verir. Zeynep Korkmaz, daha çok işletme eki niteliğinde olsa da bu özel durumu dolaşısıyla “-ki” ekinin hem işletme hem de yapım ekleri arasında değerlendirilmesinin mümkün olduğunu söylerken (KORKMAZ, 2003: 64), Leyla Karahan bu eki yapım eki olarak kabul eder (TGS, 1999: 313).

İsimlerden isim ve sıfat türeten “-I” eki ise benzerlik gösteren bir ektir. “kızıl ve yeşil” sözleri dışında *ardıl* “art arda gelen, halef”, *ağıl* “ayın çevresindeki aklık, hâle”, *dördül* “dörtlü”, *güdüil*, *kumul*, *usul* “yavaş” gibi birkaç kelimedede görülmektedir (KORKMAZ, 2003: 49, BIRAY, 1999: 75, ZÜLFİKAR, 1991: 100).

Belirtilen tespitler doğrultusunda “-gil” ekinin, “-ki” aitlik eki ve “-I” isimden isim yapım ekinin birleşip kalıplaşmasıyla meydana gelmiş bir ek olduğu görüşü daha yaygındır. “-ki” aitlik ekinin ve “-I” isimden isim yapım ekinin taşıdıkları anlamsal ve işlevsel özellikleri bakımından böyle bir ihtimal uzak değildir.

Nitekim eski ve yeni dönemleri de içine alarak Türk dilinin bütün metinlerinde ek kalıplaşması olayları görülmektedir (KORKMAZ, 2000). Bazı ekler iki ekin birleşmesiyle oluşmuş birleşik eklerdir ve üzerinde durulması gereken önemli bir konudur (TGS, 1999: 318).

Vecihe Hatiboğlu, bir kısım eklerin iki ekin birleşmesiyle doğduğu yönündeki görüşlerini dile getirirken bazı örnekler de verir. Hatiboğlu, “kumsal” ve “yoksul” sözcüklerindeki “-sal” ve “-sul” eklerinin, “-sı” ve “-al, -ıl” eklerinin birleşmesiyle oluşmuş görüldüğünü belirtirken “kumsal” sözcüğünün “kum-su”, “kum gibi” anlamından “-al” ekiyle genişletilmiş ve kökanlamdan mensupluk yüklenerek köke bağlı sıfat gibi kullanılmış, sonra da adlaşmış olduğunu, “kumsal” gibi, “yoksul” sözcüğünün de aynı yolla “yok-su”, “yok gibi” anlamından yararlanılarak, “-ıl” ekiyle genişletilmiş olduğunu söyler. Aynı durumun “-cıl/-çıl” eki için de düşünülebileceğini dile getiren Hatiboğlu, “adamcıl = adam-cı-l”, “insancıl = insan-cı-l”, “balıkçıl = balık-çı-l”, “alımcıl = al-ım-cı-l” örneklerini verir ve “Görülüyor ki, bu tür ‘-cıl/-çil’ ekinin kurulmasında, anlam bakımın-

dan, '-cı' eki etkili olmuş ve bu ekin verdiği kavram '-l' ekiyle genişletilmiştir." der (HATİBOĞLU, 1974: 331).

"-gil" ekinin kökeni hakkında buraya kadar yapılan izahın dışında bir ihtimal daha vardır. Özellikle ekin, üzerinde vurgu taşımaması ve vurguyu kendinden önceki hecelerin üzerine kaydırması, ünlü uyumuna girmemesi gibi hususiyetler bu ekin temelde bir kelimedenden teşekkül etmiş olabileceği ihtimalini güçlendirmektedir. Kanaatimizce ekin kökeninin izahı da bu noktada aranmalıdır. "-ki" ve "-l" ekinin birleşip kalıplaşmasıyla "-gil" ekinin teşekkülü biraz uzak ihtimaldir.² Nitekim kökeni itibariyle ek olmayan ve zaman içerisinde kelimedenden eke dönüşen dil unsurları doğal olarak kelime vurgusunu üzerlerine almazlar ve bir önceki heceye atarlar. Soru eki/edatından, olumsuzluk ekine, bildirme eklerine kadar birçok ek bu duruma örnek teşkil ederler.³ Kanaatimizce bu ek de, aslı itibariyle ek değil, bir kelime olmalıdır. Ancak onun ek olmadığı veya kökeni itibariyle kelime olduğu noktasında üzerinde pek durulmadığını görüyoruz. Tabiatıyla, bugüne kadar kelimenin vurgusuzluğunun da dikate alındığını söyleyemeyiz.

3. Sonuç

İlgi ve benzerlik ifade eden, isimden isim ve sıfat yapan "-gıl/-gil" eki, Eski Türkçe döneminde çok işlek olmayan bir ek iken, Türkiye Türkçesinde mensubiyet gösteren "-gil" biçimiyle işleklik kazanmış, özellikle ağızlarda ev ve aile ismi yapmak için yaygın bir biçimde kullanılmıştır. Ünlü ve ünsüz uyumlarına uymayan bu ek, anlamsal ve işlevsel yapısı bakımından incelendiğinde; "-gil" ekinin, Eski Türkçe döneminde "-kı/-ki" biçiminde bulunan, Eski Anadolu Türkçesinde uyumlu ve sedalı örnekleri görülen, Türkiye Türkçesi yazı dilinde tek biçimli olarak sedasız ve uyum dışı kullanılan "-ki" aitlik eki ve benzerlik gösteren, isimlerden isim ve sıfat türeten "-l" eki ile birleşip kalıplaşarak meydana gelmiş bir ek olduğu ihtimali ortaya çıkmaktadır. "-ki" ekinin taşıdığı aitlik anlamı "-l" ekiyle genişletilmiş gibi görünmektedir. "-ki" ekinin daha çok çekim eki olarak kullanılması, "-l" isimden isim yapım ekinin de çok işlek olmayan bir ek olması, bu konudaki belirsizliğe dayanak teşkil etmektedir.⁴

² Bu konuda tespitleriyle bana yardımcı olan Marcel ERDAL, Mehmet Dursun ERDEM ve Ahmet GÜNŞEN'e teşekkür ederim.

³ Bu konuda Şinasi Tekin'in bazı makalelerine bakılabilir. Bk. Tekin 2001.

⁴ Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde ekin -ki ile kullanımına örnekler bulunsa ve -gil'deki tek şekilliliğin -ki'deki tek şekilliğin başlamasıyla birlikte başladığı da görülebilirse, yukarıda verilen hüküm daha rahat söyleyebilirdik. Ancak Eski Anadolu Türkçesinin standartlaşmaya başlamış diliyle yazılan metinlerde bu

Bu tespitin yanında kanaatimiz, bu ekin kökeninin farklı bir kelimedede aranması gerektiğidir. “-gil” ekinin üzerine vurgu almaması ve ünlü uyumuna girmemesi, bu ekin Eski Türkçe döneminde başka bir kelimededen ekleşerek oluşması ihtimalini daha güçlü göstermektedir. Dolayısıyla, “-ki” aitlik eki ve “-l” isimden isim yapım ekinin birleşip kalıplaşarak “-gil” ekini oluşturması ihtimali, “-gil” ekinin kökenini izah etmek için yetersiz gibi görünmektedir.

KAYNAKÇA

- BANGUOĞLU, Tahsin (1974), *Türkçenin Grameri*, İstanbul.
- BİLGİN, Azmi (1990), “Eski Anadolu Türkçesi Döneminde Karışık Dil Unsurları Taşıyan Eserler ve Dil Özellikleri”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, S. 69, s. 63-74, Aralık, TDK Yayınları, Ankara.
- BİRAY, Himmet (1999), *Batı Grubu Türk Yazı Dillerinde İsim*, Ankara.
- BURAN, Ahmet (1997), *Keban, Baskil ve Ağın Yöresi Ağızları*, Ankara.
- CAFEROĞLU, Ahmet (1995), *Anadolu İlleri Ağızlarından Derlemeler*, Ankara.
- CELÂLÜDDİN Hızır (Hacı Paşa) (1990), *Müntahab-ı Şifâ I*, Hazırlayan: Zafer Önler, TDK Yayınları, Ankara.
- CLAUSON, Sir Gerard (1972), *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*, At The Clarendon Press, Oxford.
- DEMİR, Necati (2001). *Ordu İli ve Yöresi Ağızları*, Ankara.
- DEVELİ, Hayati (1995), *Evlîya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyıl Osmanlı Türkçesinde Ses Benzeşmeleri ve Uyumlar*, Ankara.
- , (1999), “Ağız Özellikleri Taşıyan Bir Eski Türkiye Türkçesi Metni Fatiha Tefsiri”, *İlmî Araştırmalar*, S.6, s.63-81, İstanbul.
- , (2002a), “Eski Türkiye Türkçesi Ağızlarının Sınıflandırılmasında Morfolojik Esaslar”, *Türkbilig* (2002/4), s. 117-124, Ankara.
- , (2002b), “Eski Türkiye Türkçesi Ağızlarının Sınıflandırılması”, *The Linguistic Heritage of The Seljuks, Sources for the History of the South West Turkic Linguistic Varieties, University of Mainz Institute of Oriental Studies*, 25-27 January 2002, Mainz-Almanya.

örnekleri maalesef tespit edemedik. Belki bu örnekler bu standartlaşmaya başlayan yazı dilinin dışındaki ağızların daha çok etkilediği metinlerde tespit edilebilir. Nitekim bu metinler üzerine son zamanlarda epeyce çalışmalar yapılmıştır. Bk. Bilgin 1990, Karahan 2000, Develi 1995; 1999; 2002a; 2002b; 2004a; 2004b; 2004c, Duman 1995; 2002; 2004, Erdem 2006; 2005a; 2005b. Künyesi verilen bu tür incelemelerde Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde ağızların nüfuz ettiği özellikleri yoğun olarak görürüz. Bu tür metinlerin ortaya çıkarılması ve dil özelliklerinin incelenmesi bu yazıya ve bunun gibi yazılara da malzeme sağlayabilir.

- , (2004a), "Tursun Fakih Gazavâtnâmesinin Ağızbilimsel Özellikleri", *İlmî Araştırmalar*, S. 17, Güz, Gökkuşbe Yayınları, İstanbul (2004b), "Kadı Burhaneddin'in Dili Azerbaycan Türkçesi midir?", *I. Kırşehir Kültür Araştırmaları Bilgi Şöleni (8-10 Ekim 2003) Bildirileri*, G. Ü. Kırşehir Eğitim Fakültesi Yayınları, Kırşehir, s. 133-143 (2004c), "Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre XVII. Yüzyıl Azerbaycan-Türkmen Ağzı", *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri I (20-26 Eylül 2004)*, s. 767-786, TDK Yayınları, Ankara.
- DUMAN, Musa (1995), *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyılda Ses Değişmeleri*, TDK Yayınları, Ankara.
- , (2002), "On the usage of the adverbial suffix +IA in Old Anatolian Turkish", *Turkic Languages*, Ed. by Lars Johanson, v. 6 (2002) 1, p. 8-18, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.
- , (2004), "Eski Anadolu Türkçesi Dönemine Ait Bazı Metinlerdeki Dil Uyumuna Aykırı Örnekler Üzerine", *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri I (20-26 Eylül 2004)*, s. 793-804, Ankara.
- EDİSKUN, Haydar (1967), "Yine -el, -il, -sel Ekleri Üzerine", *Türk Dili*, cilt: 16, Ocak, Sayı: 184, Ankara.
- ERCİLASUN, A. Bican (1983), *Kars İli Ağızları*, Gazi Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- ERDEM, Mehmet Dursun (2001), *Asarcık Ağzı*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun.
- , (2006), "Kırşehir ve Konya Ağızlarının Eski Anadolu Türkçesi Yazı Dilinin Oluşumuna Etkisi", *Karadeniz Araştırmaları*, S. 8, Kış 2006, Çorum, s. 56-65.
- , (2005a), "Manzum Sözlükler ve Tuhfe-i Asım", *International Journal of Central Asian Studies*, The International Association of Central Asian Studies Institute of Asian Culture and Development, Volume 10-1, p. 197-216, Korea.
- , (2005b), "Osmanlı Dönemi Çocuk Sözlükleri Ve Bir *Lugât-ı Sıbyân* Yazması Üzerine", *Hece, Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı*, s. 178-189, Ankara.
- EREN, M. Emin (1997), *Zonguldak-Bartın-Karabük İlleri Ağızları*, TDK Yayınları, Ankara.
- ERGİN, Muharrem (2004a), *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul.
- , (2004b), *Orhun Abideleri*, İstanbul.
- GEMALMAZ, Efrasiyap (1995), *Erzurum İli Ağızları I*, Ankara.
- GÜLSEREN, Cemil 2000, *Malatya İli Ağızları*, TDK Yayınları, Ankara.
- GÜNŞEN, Ahmet (2000), *Kırşehir ve Yöresi Ağızları (İnceleme-Metinler-Sözlük)*, TDK Yayınları, Ankara.

- HATİBOĞLU, Vecihe (1974), “Türkçedeki Eklerin Kökeni”, *Türk Dili*, cilt: 29, Ocak, Sayı: 268, Ankara.
- KARAHAN, Leylâ (2000), “Eski Anadolu Türkçesinin Kuruluşunda Yazı Dili-Ağız İlişkisi”, 25-29. 09. 2000 Çeşme 4. Uluslar Arası Türk Dil Kurultayı Bildirileri, Çeşme.
- KORKMAZ, Zeynep (1995a), “Türkçede -l eki (-al/-el, -ıl/-il, -ul/-ül;-sal/-sel) I”, *Türk Dili Üzerine Araştırmalar I*, TDK Yayınları, Ankara.
- , (1995b), “Türkçede -l eki (-al/-el, -ıl/-il, -ul/-ül;-sal/-sel) II”, *Türk Dili Üzerine Araştırmalar I*, Ankara.
- , (2000), *Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri Ve Ek Kalıplaşması Olayları*, TDK Yayınları, Ankara.
- , (2003), *Türkiye Türkçesi (Şekil Bilgisi)*, TDK Yayınları, Ankara.
- MAHMÛD b. Kâdî-i Manyâs (1993), *Gülistan Tercümesi*, Hazırlayan: Mustafa Özkan, TDK Yayınları, Ankara.
- ÖZÖNDER, Sema Barutçu (1998), *Üç İtigsizler*, Ankara.
- SAĞIR, Mukim (1995), *Erzincan ve Yöresi Ağzları*, Ankara.
- TEKİN, Şinasi (2001), *İstikakçının Köşesi*, Simurg Yayınları, İstanbul.
- TGS, (1999), *Türk Gramerinin Sorunları II*, TDK Yayınları, Ankara.
- ZÜLFİKAR, Hamza (1991), *Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları*, TDK Yayınları, Ankara.